

תגובות והשגות

חשוב לדייק!

כתריאל תבורי – צמח נסיונות

השתתף ג. עדין (נסיון ברור חיל) הוצגו נתונים שהראו, כי הטיפול גרם לשינויים משמעותיים בהרכב הכימי של התחמין, כולל עליה דרמטית בכמות החלבון שבתחמין...

טעויות במהלך ביצוע ניסוי הן דבר שכיח, גם פירסומים של נתונים שגויים קורים מדי פעם – לטעות זאת תכונה אנושית. אולם, מקובל כי כאשר מתגלה שגיאה ומפורסמים נתונים בלתי אפשריים המשפיעים על מסקנות המחקר – מפרסמים המחברים תיקון והסתייגות מהתוצאה הראשונה, דבר שלצערי לא נעשה.

"סילוגרד" הוא תוסף לתחמין שיתרונו הכלכלי מתבטא בכל הנראה באותם משקים עם ממשק החמצה וכריה בינוני (פחת חומר יבש של 15%), ואין הצדקה להוסיף לשלל התכונות החיוביות של המוצר גם את פעילותו בניגוד לחוק קיום החומר.

2. התעברות פרות בעמקים החמים

עופר קרול המנסה להסביר הקשרים בין תנובת חלב, ממשק הזנה ופוריות ("התנהגות האוכלוסיה או חריג – ממה/ממי ללמוד" חוברת 257, עמ' 27) כותב: "שיעור ההתעברות הגבוה בעמקים נובע מעונת ההזרעה ולא בהכרח מהרכב המנה". המשפט הזה נכון בחלקו, היות ובאזורים אלה אין הזרעות קיץ. אולם נתוני ההתעברות שמתקבלים מידי שנה **בחודשי החורף** (חוברת 255, עמ' 69) מראים, שבעמק הירדן ההתעברות מהזרעה ראשונה גבוהה יותר והיתה בשנת 1994 50.3%, לעומת הממוצע הארצי 37.1 באותה תקופה. ההבדל היחסי הוא של למעלה מ-35% ומה קשר העונתיות לתוצאות אלה, לא ברור לאף אחד.

עד היום יש רק הבדל אחד ודאי בין עמה' ושאר אזורי הארץ והוא... הימצאות הרפתות

פרסומים ב"משק הבקר והחלב" מהווים לחלק מהרפתנים מקור מידע מקצועי עיקרי לנעשה בארץ ובעולם. לכן, יש להקפיד על דיוק הנתונים המתפרסמים כסיכומים של עבודות וסקרים. שני נושאים צדו את עיני, שחוסר הדיוק בהם יכול לגרום להטעיית הקוראים.

1. חוק קיום האפר

כמות החומר האורגני במזון מחושב לפי כמות האפר המוחסר מכמות החומר היבש. בעבודתם הרחבה של עדין ובראון (השפעת "SILOGUARD" על הפסדי פחת תסיסה בתחמין תירס, חוברת 256, עמ' 33) יש חישוב כלכלי מפורט המראה את כדאיות השימוש ב"סילוגרד" בעיקר כאשר מחשבים הפחתיים לפי בסיס החומר האורגני.

כאשר בוחנים את בסיס הנתונים המשקלי (טבלה 1) מתגלה תופעה מופלאה וייחודית: **בתהליך ההחמצה נוצר או נפחת אפר!** – "חוק קיום האפר" אומר, כי כמות האפר בהחמצה לא משתנה, אלא אם כן היה נגר מומסים מהבור.

טבלה 1. מאזן האפר של התחמיצים (לפי נתוני החוקרים עדין ובראון).

תחמין ביקורת	תחמין + "סילוגרד"	
14.400	14.400	אפר בירק, (טון)
21.272	13.515	אפר בתחמין, (טון)
+6.872	-0.885	מאזן אפר (טון)
+47.68	-6.15	מאזן אפר (%)

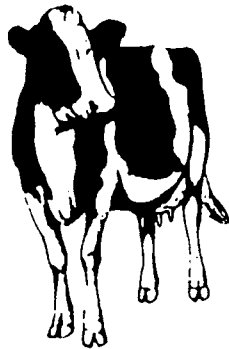
מובן שעל בסיס נתונים אבסורדיים כאלה אסור לבסס חישוב של כדאיות כלכלית ומתעורר ספק לגבי דיוק הדגימות והחישובים שבהמשך. זכור גם, כי בעבודה קודמת בה לא

- חייבויות אלה הוכחו במספר רב של ניסויים, שהראו כי הוספת Siloguard II לתחמיץ גרמה ל-
- הקטנה משמעותית של פחת התסיסה;
 - הקטנת ההתחממות במהלך ההחמצה;
 - הקטנת השכבה המקולקלת בכתפיים ומתחת לניילון;
 - שיפור העמידות האירובית של התחמיץ;
 - הקטנת הפסדי תכולות הירק בזמן ההחמצה;
 - הקטנת התחממות החתך של הבור;
 - אכילה טובה יותר של מנות המכילות תחמיץ מטופל ב-Siloguard II;
 - ביצועים משופרים של בעלי חיים שהואבסו בתחמיץ מטופל ב-Siloguard II;
 - ועוד, ועוד...

הניסויים הרבים בהם נבחנו ונבדקו התכונות החיוביות של Siloguard II בוצעו בשיתוף פעולה הדוק עם מיטב הכוחות המקצועיים של משרד החקלאות ושל לשכת מכוני התערובות. אנו סומכים את ידינו על התוצאות שהתקבלו בכל הבדיקות והאנליזות שבוצעו, ומפרסמים אותן במדויק ובמלואן.

בברכה,

ש.ח. מהנדסים ויועצים בע"מ

האלה 200 מטר מתחת לפני הים. ידוע גם שבאזור נהוגה האבסה שונה בריכוזיות המנה לפרות אחרי ההמלטה מן המקובל בארץ.

אי-כניסתם של חוקרים ומומחי פוריות לבחינה יסודית של הנושא תוך הסתמכות מוטעית על עונתיות ההזרעות כסיבת התופעה מהווה מחדל שכרוך בהפסד רב למגדלים ברוב חלקי הארץ.

לעצם הדוגמה שניתנה, כתוב: "משקי האזור מכלילים במנה שומן מוגן בשיעורים של 300 ג' ויותר" לעומת "משק מסילות בו שומרים על שיעורי שומן מוגן נמוכים הנעים בין כ-130 עד 200 ג' ליום לפרה כמקובל". חשוב לדייק: משק מסילות מאביס לפרותיו כ-200 ג' שומן מוגן בנוסף לכ-100 ג' שומן (מוגן?) שמקורו בפרוליקס, כך שסך כל השומן המוסף למנת הפרה הוא כ-300 גרם ליום, כפי שמקובל באזור (לפחות במינון השומן המוסף). לפי כך אינה ראויה הדוגמה להכלל ברשימת החריגים שמהם אנו יכולים ללמוד...

...ועוד הערה לצורך הדיוק

הריני שמח על עצם התגובה, אך בכל זאת מצר על נימת דברי כתריאל. לעצם הענין - חבל שאין בדיקה אובייקטיבית יותר בתנאי עמק הירדן, בפרט ובשאר אזורי הארץ, בכלל.

המנה ברפת מסילות מכילה בממוצע רק כ-4.5% שומן (על בסיס חומר יבש), כאשר כ-200 גרם מהם הם שומן מוגן, ולא יותר. הפרוליקס תורם כ-50 גרם שהם לכן $130 + 50 = 180$ עד $200 + 50 = 250$.

בכך המנה בכל זאת שונה מן המקובל באזור.

עופר קרול

אנו מודים לכתריאל תבורי על התיחסותו לניסויים שבחנו את התוסף לתחמיצים Siloguard II.

אנו מסכימים עם כתריאל, כי Siloguard II הינו תוסף בעל "שלל תכונות חיוביות". תכונות